

Nr 10.

Ankom till riksdagens kansli den 8 mars 1934 kl. 1 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 28 september 1928 om utjämningskatt.

I en den 3 januari 1934 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 35, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga följande, vid propositionen fogade

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 28 september 1928 (nr 375) om utjämningskatt.

Härigenom förordnas, att 3 § förordningen den 28 september 1928 om utjämningskatt skall i nedan angivna del hava följande ändrade lydelse:

3 §.

Utjämningskattens grundbelopp utgör två tredjedelar av den kommunala progressivskattens grundbelopp.

Kungl. Maj:t — — — året uttagas.

Denna förordning träder i kraft dagen efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.

Enligt förordningen den 28 september 1928 (nr 375) om utjämningskatt skall till staten erläggas sådan skatt för användning i den ordning, som är särskilt stadgad, till utjämning av skattetrycket olika kommuner eller andra menigheter emellan. Utjämningskatt utgöres av en var till kommunal progressivskatt skattskyldig och dess grundbelopp utgör en tredjedel av den kommunala progressivskattens grundbelopp. Hur stor del av utjämningskattens grundbelopp, som skall uttagas, bestämmes årligen av Kungl. Maj:t.

Av utjämningskattens grundbelopp uttogos för åren 1929, 1930 och 1931 respektive 85, 85 och 80 procent, medan för åren 1932 och 1933 uttagits hela grundbeloppet.

Till stöd för förevarande förslag har föredragande departementschefen anfört följande:

»Till bestridande av de understöd åt skattetyngda kommuner, som under en följd av år utgått, användas — utöver de medel som inflyta såsom utjämningskatt — dels den skatt, som utgöres för gemensamt kommunalt ändamål, dels ock hälften av den särskilda skatten å vissa lotterivinster. Dessutom har i riksstaten för löpande budgetår upptagits ett särskilt anslag å 4 miljoner kronor för beredande av ytterligare medel för ändamålet. Vid anmälan förut denna dag av anslagsäskandena för budgetåret 1934/1935 under riksstatens sjunde huvudtitel har jag (sid. 58 o. f.) närmare redogjort för medelsbehovet till förevarande ändamål. Därvid har jag anfört bland annat, att allt talade för att man hade att räkna med en åtminstone för de närmaste åren bestående ökning i medelsbehovet samt att det enligt min mening vore nödvändigt vidtaga särskilda åtgärder till förstärkning för framtiden av de medel, vilka stode till buds för ändamålet. För sådant syfte hade jag ansett en höjning av utjämningskatten i första hand böra ifrågakomma. Då de nuvarande bestämmelserna härom tillkommit, hade den då bestämda avvägningen av utjämningskatten varit tillräcklig för anskaffande av den väsentliga delen av de för skatteutjämnningen erforderliga medlen. Under nu rådande förhållanden finge det anses rimligt, att möjlighet bereddes att genom utjämningskatt uttaga en större del av de erforderliga medlen än för närvarande kunde ske. Lämpligen syntes den utvägen böra väljas, att grundbeloppet för utjämningskatten bestämdes till två tredjedelar av den kommunala progressivskattens grundbelopp; allt fortfarande borde det ankomma på Kungl. Maj:t att för varje år bestämma, huru stor del av grundbeloppet som skulle uttagas.

I enlighet med vad jag sålunda föreslagit har utjämningskatten för år 1934 — vilken under förutsättning av oförändrade grunder av riksräkenskapsverket beräknats till 3.7 miljoner kronor — tidigare i dag å inkomstsidan av riksstatsförslaget för budgetåret 1934/1935 uppförts med 7.4 miljoner kronor.

För genomförande av förslaget om höjning av utjämningskatten erfordras ändring i den bestämmelse i förordningen, enligt vilken utjämningskattens grundbelopp utgör en tredjedel av den kommunala progressivskattens grundbelopp. Då utjämningskattens grundbelopp enligt stadgande i 86 § taxeringsförordningen skola av taxeringsnämnderna införas i inkomstlängderna, torde författningsändringen för att bliva tillämplig å 1934 års taxering få träda i kraft under någon av de första månaderna av år 1934. Förordningen om ändring i utjämningskatteförordningen torde alltså lämpligen böra innehålla, att den skall träda i kraft dagen

efter den, då förordningen enligt därå meddelad uppgift utkommit från trycket i Svensk författningssamling.»

Då utskottet på de skäl, som anförts av föredragande departementschefen, icke haft något att erinra mot bifall till föreliggande förslag, får utskottet hemställa,

Utskottet.

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 35, antaga det vid propositionen fogade förslaget till förordning om ändrad lydelse av 3 § förordningen den 28 september 1928 (nr 375) om utjämningskatt.

Stockholm den 13 mars 1934.

På bevillningsutskottets vägnar:

JOH. NILSSON.

Närvarande: herrar Nilsson i Kristianstad, Bårg i Katrineholm, Boman, Åström, Nilsson i Landeryd*, Lövgren i Boden, Olsson i Golvvasta, Olsson i Gävle, Olsson i Ramsta, Ericson i Boxholm, Lithander, Hjalmarsson*, Larsson i Örbyhus, Sjödahls, Löfvander, Velander, Werner i Hultsfred, Anderson i Norrköping, Eklund och Brännström.

* Icke närvarit vid justeringen av betänkandet.

Reservation

av herrar Nilsson i Kristianstad, Boman, Nilsson i Landeryd, Lithander, Velander, Anderson i Norrköping och Brännström, vilka anfört:

»Vi hava vid behandlingen av detta skatteärende inom bevillningsutskottet hävdadt den uppfattningen, att samtliga i år föreslagna eller bebadade höjningar i den direkta beskattningen borde i ett sammanhang behandlas och avgöras vid en tidpunkt, då riksdagen bättre kan överblicka frågan om budgetens finansiering. Vi finna den i år särskilt

starkt framträdande tendensen att improvisera nya former för den direkta beskattningen betänkelig. Att skilda skattesystem därvid tillämpas kan icke vara förenligt med en rationell finanspolitik. Genom att dessa olika skatteförslag behandlas och avgöras var för sig och icke i ett sammanhang försvåras överblicken och förhindras en ändamålsenlig avvägning mellan olika former av direkt beskattning.

Enligt vad vi erfarit föreligga inga avgörande hinder av skatteteknisk natur mot att uppskjuta detta skatteärendes behandling till en senare tidpunkt. Då bevillningsutskottets majoritet emellertid beslutat att frågan nu skall avgöras, ha vi ansett oss böra rösta för avslag utan att därmed taga definitiv ståndpunkt för eller emot den föreslagna skatten, vars behövlighet och lämplighet vi velat pröva i samband med behandlingen av övriga skattefrågor. Vårt avslagsyrkande innebär givetvis intet ställningstagande mot att ökade bidrag lämnas till den kommunala skattentjämnningen. Bevillningsutskottet kan, därest vårt yrkande bifalles, med begagnande av sin initiativrätt föreslå utjämningskattens höjande, för den händelse detta skulle erfordras för budgetens finansiering.

På grund av vad sålunda anförts hemställa vi,

att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts proposition nr 35.»